

Seat No. : _____

LG-120

April-2014

B.A. Sem.-VI

**CC-314 : Geography
(Rural Settlement Geography)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. વસાહત ભૂગોળનાં કાર્યક્ષેત્ર અને સંકલ્પનાઓ વિગતે સમજાવો. **14**
Explain in detail the scope and concepts of Settlement Geography.

અથવા/OR

વસાહત ભૂગોળની વ્યાખ્યાઓ સમજાવી અભ્યાસના અભિગમોની ચર્ચા કરો.

Define the meaning of Settlement Geography and discuss the study of its approaches.

2. ગ્રામીણ વસાહતોના પ્રકારોની વિગતે માહિતી આપો. **14**
Give a detailed information about the types of rural settlement.

અથવા/OR

(i) ગામડાઓનું વિશ્વવિતરણ

World distribution of Villages

(ii) ભારતના ગામડાઓનો આકાર

Morphology of an Indian Villages

3. ગ્રામીણ વસાહતોના કદની માહિતી આપી ભારતના ગામડાઓની કદના સંદર્ભે ચર્ચા કરો. **14**
Discuss about size of rural settlement giving information of the size of rural settlement in India.

અથવા/OR

ગ્રામીણ વસાહતોના સંદર્ભે અંતરની સંકલ્પનાઓની ચર્ચા કરી ભારતના વસાહતોના અંતરની માહિતી આપો.

Discuss the concept of Spacing in reference to rural settlement and give information about spacing of settlement in India.

4. ભારતના જુદા-જુદા ભૌગોલિક ક્ષેત્રોમાં રહેતી ગ્રામીણ વસાહતોના સાંસ્કૃતિક બાબતોની માહિતી આપો. 14

Give information about Cultural aspects of rural settlement in different geographical regions with contexts to India.

અથવા/OR

- (i) ગ્રામીણ વસાહતોના પ્રશ્નો.
Issues of Rural Settlement
- (ii) ભારતનાં ઘરોની પ્રાદેશિક વિશેષતાઓ.
Regional special feature of Indian houses.

5. (A) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

7

Choose the right options for the following :

- (1) _____ અભિગમ અંતર્ગત ગામ અને શહેરોનો અભ્યાસ સમયના સંદર્ભે કરાય છે.
(a) કાર્યાત્મક (b) તંત્ર (c) ઐતિહાસિક
According to _____ approaches, the study of village and urban is based with reference of time.
(a) Functional (b) System (c) Historical
- (2) વસાહત ભૂગોળનો પ્રારંભિક વિકાસ _____ ભૂગોળવિદો દ્વારા થયો.
(a) અમેરિકન (b) જર્મન (c) ભારતીય
Fundamental development of Settlement Geography is initiated by _____ Geographers.
(a) American (b) German (c) Indian
- (3) ફળદ્રુપ જમીન, સિંચાઈની વ્યવસ્થા હોય ત્યાં _____ પ્રકારની વસાહત જોવા મળે છે.
(a) છૂટી છવાઈ
(b) અર્ધ છૂટી છવાઈ
(c) સઘન
The _____ types of settlement is found around fertile land and irrigation facility.
(a) Dispersal
(b) Semi-dispersal
(c) Agglomerated
- (4) વસાહતના મુખ્ય _____ પ્રકાર છે.
The main types of settlements are _____.
(a) 2 (b) 4 (c) 6

- (5) ઉષ્ણકટિબંધીય દેશોમાં ઘરોના મુખ્ય દ્વાર _____ દિશામાં રખાય છે.
 (a) પશ્ચિમ (b) પૂર્વ (c) દક્ષિણ
 In Torpical Countries the entrance of the houses are in _____ directions.
 (a) West (b) East (c) South
- (6) _____ પ્રકારનું કાર્ય ગ્રામીણ વસાહતોમાં જોવા મળે છે.
 (a) પ્રાથમિક (b) તૃતીયક (c) દ્વિતીયક
 _____ types of work's are found in rural settlement.
 (a) Primary (b) Tertiary (c) Secondary
- (7) ભારતમાં ગ્રામીણ ખેતમજૂરીમાં _____ પ્રકારની બેરોજગારી સામાન્ય બાબત છે.
 (a) કાયમી (b) મૌસમી (c) નિયમિત
 _____ types of unemployment is usually found in farming laboures in India.
 (a) Permanent (b) Seasonal (c) Regular
- (B) 'ખરા' કે 'ખોટા'ની નિશાની કરો. 7
 State 'true' or 'false'.
- (1) વસાહત ભૂગોળના પિતા એચ. વેગનર ને કહી શકાય.
 H. Wagner can be considered as father of settlement geography.
- (2) પર્વતીય પ્રદેશોમાં બે ગામ વચ્ચેનું અંતર ઓછું હોય છે.
 There is less distance between two rural village in mountainous region
- (3) 'ઈન્દિરા આવાસ યોજના' જે ગરીબો માટેની આવાસ યોજના છે.
 'Indira Avaas Yojana' is affordable housing scheme for the poor.
- (4) ત્રિજ્યા આકારની વસાહતો ઉત્તર ભારતમાં જોવા મળે છે.
 Redial pattern of settlement is found in North India.
- (5) જાપાનમાં ગામડાના ઘર બનાવવા લાકડા અને વાંસનો ઉપયોગ થાય છે.
 Woods and bamboos are used in building the houses in rural Japan.
- (6) ગ્રામીણ ક્ષેત્રોમાં આવશ્યક ચીજવસ્તુઓનો અભાવ જોવા મળે છે.
 There is deficiency of primary needs in rural regions of India.
- (7) ડાંગરની ખેતી થતી હોય ત્યાં સઘન વસાહત જોવા મળે છે. _____
 Agglomerated settlement have been found where paddy cultivation is done.

